ZBIERKA ZÁKONOV
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Ročník 1997

Vyhlásené: 24.04.1997 Vyhlásená verzia v Zbierke zákonov Slovenskej republiky

**Obsah tohto dokumentu má informatívny charakter.**

**115**

**OZNÁMENIE**
**Ministerstva zahraničných vecí Slovenskej republiky**

Ministerstvo zahraničných vecí Slovenskej republiky oznamuje, že 19. marca 1995 bola v Paríži podpísaná Zmluva o dobrom susedstve a priateľskej spolupráci medzi Slovenskou republikou a Maďarskou republikou.

Národná rada Slovenskej republiky so zmluvou vyslovila súhlas uznesením č. 318 z 26. marca 1996 a prezident Slovenskej republiky ju ratifikoval 6. mája 1996. Národná rada Slovenskej republiky súčasne prijala Vyhlásenie Národnej rady Slovenskej republiky k Zmluve o dobrom susedstve a priateľskej spolupráci medzi Slovenskou republikou a Maďarskou republikou z 19. marca 1995 uznesením č. 319 z 26. marca 1996. Obidve uznesenia Národnej rady Slovenskej republiky boli publikované v Zbierke zákonov Slovenskej republiky pod č. 98 a 99 v roku 1996.

Zmluva nadobudla platnosť dňom výmeny ratifikačných listín, t. j. 15. mája 1996, na základe článku 22 ods. 2.

ZMLUVA

o dobrom susedstve a priateľskej spolupráci medzi Slovenskou republikou a Maďarskou republikou

Slovenská republika a Maďarská republika (ďalej: „Zmluvné strany“),

súc presvedčené, že historické zmeny, ktoré nastali v Európe, ako aj v ich krajinách, ponúkajú ojedinelé možnosti na riešenie spoločných úloh vyplývajúcich z rozvoja dvojstranných vzťahov v duchu dobrého susedstva a priateľskej spolupráce,

usilujúc sa v rámci prebiehajúcich integračných procesov prispieť k budovaniu Európy ako kontinentu mieru, bezpečnosti a prosperity,

potvrdzujúc, že úcta k ľudským právam a základným slobodám a k zásadám demokracie, právneho štátu a humanizmu a ich uplatňovanie tvorí základ slobody, spravodlivosti a mieru,

uznávajúc, že osoby patriace k národnostným menšinám tvoria integrálnu súčasť spoločnosti a štátu zmluvnej strany, na území ktorej žijú a súčasne prispievajú k obohacovaniu jej života, ako aj k prehlbovaniu dôvery, priateľstva a spolupráce medzi ich krajinami a vyhlasujúc, že cítia zodpovednosť za to, aby poskytli ochranu a napomohli zachovaniu a prehĺbeniu národnostnej alebo etnickej, kultúrnej, náboženskej a jazykovej identity menšín žijúcich na ich území,

potvrdzujúc, že sa riadia zásadami zakotvenými v Charte Organizácie Spojených národov, v helsinskom Záverečnom akte Konferencie o bezpečnosti a spolupráci v Európe, v Parížskej charte za novú Európu Konferencie o bezpečnosti a spolupráci v Európe a v ďalších dokumentoch prijatých v rámci Organizácie pre bezpečnosť a spoluprácu v Európe,

v presvedčení, že ďalší rozvoj priateľských vzťahov a spolupráce na nových základoch medzi nimi zodpovedá životným záujmom ich krajín a národov,

dohodli sa takto:

**Článok 1**

Zmluvné strany budú rozvíjať svoje vzťahy v duchu dobrého susedstva, dôvery a priateľskej spolupráce a budú viesť dialóg vo všetkých oblastiach spoločného záujmu.

**Článok 2**

Zmluvné strany budú vo vzájomných vzťahoch, ako aj vo vzťahoch s inými štátmi rešpektovať všeobecne prijaté zásady a normy medzinárodného práva, predovšetkým zásady obsiahnuté v Charte Organizácie Spojených národov, v helsinskom Záverečnom akte, v parížskej Charte za novú Európu a v iných dokumentoch prijatých v rámci Organizácie pre bezpečnosť a spoluprácu v Európe.

**Článok 3**

(1) Zmluvné strany v súlade s princípmi a normami medzinárodného práva potvrdzujú, že rešpektujú neporušiteľnosť spoločných štátnych hraníc a vzájomnú územnú integritu. Potvrdzujú, že nemajú a ani v budúcnosti nevznesú voči sebe územné požiadavky.

(2) Zmluvné strany vyhlasujú, že sa vo svojich vzájomných vzťahoch zdržia použitia sily alebo hrozby silou proti územnej celistvosti alebo politickej nezávislosti alebo akýchkoľvek činov alebo podpory konania proti druhej strane, ktoré by bolo v rozpore s Chartou Organizácie Spojených národov alebo s medzinárodným právom, a nedovolia ani tretej strane využívať ich územie na uskutočňovanie takýchto činov proti druhej strane. Vzájomné sporné otázky budú riešiť výlučne mierovými prostriedkami.

**Článok 4**

(1) Ak podľa názoru jednej zo zmluvných strán vznikne v rámci medzinárodných vzťahov určitá situácia, ktorá môže ohrozovať medzinárodný mier a bezpečnosť alebo jej vlastné bezpečnostné záujmy, môže táto strana požiadať druhú stranu o konzultácie, aby posúdili, čo môžu podniknúť v záujme zmiernenia alebo odstránenia napätia v súlade so zásadami Charty Organizácie Spojených národov a s princípmi uplatňovanými v rámci Organizácie pre bezpečnosť a spoluprácu v Európe.

(2) Zmluvné strany budú na rôznych úrovniach uskutočňovať pravidelné konzultácie o otázkach spoločného záujmu v oblasti bezpečnosti a obrany. Na požiadanie niektorej z nich sa budú

informovať o plnení svojich medzinárodných záväzkov týkajúcich sa bezpečnosti a odzbrojenia. Dvojstranné vzťahy vo vojenskej oblasti budú upravované osobitnou dohodou.

**Článok 5**

(1) Zmluvné strany, v záujme realizovania cieľov tejto zmluvy, vytvoria v každej oblasti spoločného záujmu zodpovedajúci rámec pre spoluprácu.

(2) Zmluvné strany prisudzujú významné miesto spolupráci a ďalšiemu rozvoju stykov zákonodarných a výkonných orgánov.

(3) Zmluvné strany v záujme ďalšieho rozvoja a prehĺbenia svojich dvojstranných vzťahov a vzájomného informovania sa o stanoviskách na medzinárodné otázky budú uskutočňovať na rôznych úrovniach pravidelné konzultácie. V rámci toho sa uskutoční najmenej raz za rok stretnutie predsedov vlád a rovnako ministri zahraničných vecí aspoň raz za rok posúdia plnenie tejto zmluvy.

(4) Spolupráca medzi ďalšími rezortmi, vrátane pravidelných stretnutí ich vedúcich predstaviteľov, bude upravovaná dohodami uzavretými medzi týmito rezortmi.

**Článok 6**

Zmluvné strany potvrdzujú ich totožné záujmy a úsilia v súvislosti s integráciou do Európskej únie, Organizácie Severoatlantickej zmluvy a Západoeurópskej únie, ako aj vo vzťahu k Rade Európy a Organizácii pre bezpečnosť a spoluprácu v Európe a vyjadrujú svoje odhodlanie poskytovať si v tomto smere podporu.

**Článok 7**

(1) Zmluvné strany, v rámci rozvoja dvojstranných vzťahov, ako aj v procese integrácie do Európskej únie, budú rozvíjať vzájomne výhodnú spoluprácu v oblasti hospodárstva, predovšetkým priemyslu, pôdohospodárstva, obchodu, dopravy a prepravy, telekomunikácií a služieb.

(2) Zmluvné strany budú vytvárať podmienky na rozvíjanie rôznych foriem hospodárskej spolupráce v pohraničnej oblasti, na regionálnej a miestnej úrovni vrátane spolupráce medzi právnickými a fyzickými osobami.

(3) Zmluvné strany pokladajú za dôležitú spoluprácu medzi vyššími samosprávnymi celkami, mestami a obcami v súlade s vymedzením ich pôsobnosti a s uplatnením princípu subsidiarity.

**Článok 8**

Zmluvné strany budú podporovať spoluprácu v oblasti vedy a techniky. Budú napomáhať vytváraniu predpokladov potrebných na účinnú spoluprácu v oblasti základného a aplikovaného výskumu s osobitným zreteľom na modernú techniku a technológiu a podporovať rozvíjanie priamych stykov a spoločných iniciatív vedcov a pracovníkov vedeckovýskumných ústavov obidvoch štátov.

**Článok 9**

(1) Zmluvné strany, vedené starostlivosťou o životné prostredie a záujmami o zachovanie prijateľných životných podmienok pre budúce generácie, budú spolupracovať v oblasti ochrany životného prostredia a prírody v záujme toho, aby predchádzali a znižovali znečistenie životného prostredia, najmä to, ktoré môže presahovať štátne hranice.

(2) Zmluvné strany budú, v súlade s príslušnými dohodami a predovšetkým v spolupráci s Európskou úniou a jej členskými štátmi, rozvíjať spoluprácu v oblasti ochrany životného prostredia a zúčastňovať sa na tvorbe a realizácii koordinovanej medzinárodnej stratégie a koncepcie Únie.

(3) Zmluvné strany na účely prijatia konkrétnych opatrení na posilnenie ochrany životného prostredia uzavrú osobitnú dohodu na vládnej úrovni, ktorá bude upravovať spoluprácu pri obmedzovaní rizík havárie, systém včasnej signalizácie vzniknutých havárií a spoluprácu pri likvidácii ich následkov.

**Článok 10**

(1) Zmluvné strany budú využívaním najmodernejších technológií rozširovať svoju spoluprácu pri rozvoji leteckej, železničnej, cestnej, riečnej, námornej, potrubnej i kombinovanej prepravy, ďalej pri rozvíjaní infraštruktúry, poštových a telekomunikačných služieb.

(2) Zmluvné strany potvrdzujú, že vnútrozemské štáty majú právo na prístup k moru a na slobodu tranzitu, ktorá s týmto právom súvisí, a sú pripravené spolupracovať v tejto oblasti aj s inými štátmi.

**Článok 11**

Zmluvné strany, v súlade s rozvojom všestrannej spolupráce, sú pripravené na zlepšenie priechodnosti hraníc vrátane otvárania nových hraničných priechodov podľa možností a potrieb obidvoch zmluvných strán.

**Článok 12**

(1) Zmluvné strany budú rozvíjať spoluprácu v oblasti kultúry, vedy a školstva.

(2) Zmluvné strany považujú za základnú formu spolupráce medzi ich krajinami v kultúrnej, vedeckej a školskej oblasti spoluprácu medzi inštitúciami, organizáciami, združeniami, zväzmi, obcami a samosprávami, skupinami založenými na základe občianskych iniciatív, ako aj medzi jednotlivcami založenú na vzájomných potrebách a záujmoch. Na základe príslušných dohôd a programov budú podporovať iniciatívy štátnych, spoločenských a súkromných inštitúcií, organizácií, združení a fyzických osôb, ktoré slúžia vzájomnému spoznávaniu a zbližovaniu.

(3) Zmluvné strany budú podporovať spoluprácu medzi školskými a inými vzdelávacími zariadeniami a vedeckovýskumnými ústavmi a tiež výmenu žiakov základných a stredných škôl, študentov vysokých škôl, učiteľov a vedeckých pracovníkov.

(4) Zmluvné strany budú napomáhať realizácii vedeckých výskumov v archívoch, knižniciach, múzeách a v ďalších inštitúciách podobného charakteru na ich území vrátane sprístupnenia materiálov nachádzajúcich sa v týchto inštitúciách.

(5) Zmluvné strany budú na základe príslušných dohôd uznávať doklady o školskom a odbornom vzdelaní a vedeckých hodnostiach druhej zmluvnej strany, ktoré budú vydané v súlade s ich vnútroštátnym právnym poriadkom.

(6) Zmluvné strany budú podporovať výučbu jazyka druhého štátu v školách, ako aj v mimoškolských zariadeniach. Na ten účel si budú vzájomne pomáhať pri jazykovej príprave a ďalšom vzdelávaní učiteľov.

(7) Zmluvné strany sa budú usilovať o to, aby na svojich vysokých školách rozširovali možnosti poznávania kultúry, literatúry a jazyka druhej zmluvnej strany a štúdia slovakistiky a hungaristiky.

(8) Zmluvné strany budú vo svojich krajinách zabezpečovať podmienky na činnosť kultúrnych stredísk druhej zmluvnej strany na základe vzájomnej dohody.

**Článok 13**

(1) Zmluvné strany sa budú usilovať o uchovanie historických, kultúrnych pamätníkov a pamätných miest druhej zmluvnej strany na svojom území.

(2) Zmluvné strany budú výmenu kultúrnych hodnôt a archívnych materiálov uskutočňovať na základe dohôd uzavretých medzi príslušnými ministerstvami.

**Článok 14**

Zmluvné strany budú posilňovať ovzdušie tolerancie a porozumenia medzi svojimi občanmi odlišného etnického, náboženského, kultúrneho a jazykového pôvodu. Zmluvné strany v súlade so svojimi medzinárodnoprávnymi záväzkami budú na svojom území zabezpečovať rovnakú a účinnú ochranu práv všetkých osôb bez zreteľa na ich príslušnosť k rase, farbe pleti, pohlaviu, jazyku, náboženstvu, politickému alebo inému presvedčeniu, národnostnému alebo sociálnemu pôvodu.

**Článok 15**

(1) Zmluvné strany potvrdzujú, že ochrana národnostných menšín a práv a slobôd osôb patriacich k týmto menšinám tvorí integrálnu súčasť medzinárodnej ochrany ľudských práv a ako taká spadá do rámca medzinárodnej spolupráce, v tomto zmysle teda nie je výlučne vnútornou záležitosťou štátov a je aj predmetom legitímnej pozornosti medzinárodného spoločenstva. Zmluvné strany uznávajú, že ich spolupráca v tejto oblasti prispieva k posilňovaniu dobrých susedských vzťahov, vzájomného porozumenia, priateľstva a dôvery medzi ich krajinami a zároveň k upevňovaniu medzinárodnej bezpečnosti, stability a európskej integrácii.

(2) Zmluvné strany sú v oblasti ochrany národnostných menšín a práv osôb patriacich k týmto menšinám vedené nasledujúcimi zásadami:

a) príslušnosť k národnostnej menšine je vecou slobodnej voľby každej osoby a z tejto voľby jej nesmie vzniknúť žiadne znevýhodnenie,

b) osoby patriace k národnostným menšinám majú právo rovnosti pred zákonom a rovnakú ochranu zo zákona. V tomto ohľade sa zakazuje akákoľvek diskriminácia založená na príslušnosti k národnostnej menšine,

c) osoby patriace k národnostnej menšine majú právo jednotlivo, alebo spolu s inými členmi svojej skupiny slobodne vyjadrovať, uchovávať a rozvíjať svoju etnickú, kultúrnu, jazykovú alebo náboženskú identitu a udržiavať a rozvíjať svoju kultúru vo všetkých jej aspektoch,

d) potvrdzujúc integračné ciele svojej politiky, zmluvné strany sa zdržia takej politiky alebo praxe, ktorá by bola zameraná na asimiláciu osôb patriacich k menšinám proti ich vôli a budú chrániť tieto osoby pred akýmikoľvek činmi smerujúcimi k takejto asimilácii. Strany sa zdržia opatrení, ktorými by sa zmenil pomer obyvateľstva v oblastiach obývaných osobami patriacimi k národnostným menšinám a ktoré obmedzujú práva a slobody týchto osôb, čím by spôsobili ujmu národnostným menšinám,

e) osoby patriace k národnostným menšinám majú právo, aby mohli, v primeraných zákonných rámcoch, s cieľom pestovania, rozvoja a odovzdávania svojej identity vytvárať a udržiavať v činnosti vlastné organizácie, združenia, vrátane politických strán, ako aj vzdelávacie, kultúrne a náboženské inštitúcie. Na to obe vlády zo svojich strán zabezpečia zákonné podmienky,

f) osoby patriace k národnostným menšinám majú právo efektívnej účasti na rozhodovaniach týkajúcich sa menšín alebo oblasti, kde tieto menšiny žijú, na celoštátnej, a tam, kde je to

vhodné, na oblastnej úrovni spôsobom, ktorý nie je v rozpore s vnútroštátnym právnym poriadkom,

g) osoby patriace k maďarskej menšine v Slovenskej republike a k slovenskej menšine v Maďarskej republike majú jednotlivo alebo spoločne s inými členmi svojej skupiny právo slobodne používať, ústne i písomne, svoj materinský jazyk v súkromí aj na verejnosti. Ďalej majú právo v súlade s vnútroštátnym právnym poriadkom a oboma stranami prijatými medzinárodnými záväzkami používať svoj materinský jazyk v úradnom styku s úradmi vrátane verejnej správy a v konaní pre súdmi, uvádzať názvy obcí, v ktorých žijú, názvy ulíc a iných verejných priestranstiev, miestopisné údaje, nápisy a informácie na verejných priestranstvách vo svojom materinskom jazyku, zapisovať a používať svoje mená a priezviská v tomto jazyku, majú v rámci štátneho výchovno-vzdelávacieho systému primerané možnosti – bez ujmy na výučbe úradného jazyka alebo výučbe v ňom – na výučbu svojho materinského jazyka a vo svojom materinskom jazyku, ako aj právo na prístup do verejných masmédií bez diskriminácie a na svoje masmédiá. Zmluvné strany v súlade s nimi prijatými medzinárodnými záväzkami urobia všetky potrebné právne, administratívne a iné opatrenia na uplatnenie horeuvedených práv, pokiaľ už takú úpravu vo svojom právnom poriadku nemajú,

h) v súlade s písmenom c) tohto odseku budú vytvárať podmienky, ktoré sú potrebné pre osoby patriace k národnostným menšinám, aby si mohli uchovať svoje predmetné a architektonické pamiatky a pamätné miesta, ktoré predstavujú ich kultúrne dedičstvo, dejiny a tradície.

(3) Zmluvné strany sa zhodujú v tom, že na osoby, ktoré patria k národnostným menšinám sa vzťahujú rovnaké práva a povinnosti, vyplývajúce z ich štátneho občianstva, ako na ostatných občanov daného štátu.

(4) Zmluvné strany

a) vyhlasujú, že v oblasti úpravy práv a povinností osôb patriacich k národnostným menšinám žijúcim na ich území budú uplatňovať oboma stranami prijatý a 1. februára 1995 podpísaný Rámcový dohovor Rady Európy o ochrane národnostných menšín – ak v ich vnútroštátnych právnych poriadkoch už nie je zakotvená z hľadiska práv osôb patriacich k menšinám priaznivejšia úprava, než v Rámcovom dohovore – počínajúc dátumom ratifikácie tejto zmluvy a horeuvedeného Rámcového dohovoru stranami vo svojich krajinách,

b) budú bez toho, aby bol dotknutý obsah predchádzajúceho odseku, písmeno a) v záujme ochrany práv osôb patriacich k maďarskej menšine v Slovenskej republike a k slovenskej menšine v Maďarskej republike, uplatňovať normy a politické záväzky zakotvené v nasledujúcich dokumentoch ako právne záväzky:

– Dokument z Kodanskej schôdzky Konferencie o bezpečnosti a spolupráci v Európe o ľudskej dimenzii z 29. júna 1990,

– Deklarácia Valného zhromaždenia Spojených národov číslo 47/135 o právach osôb patriacich k národnostným alebo etnickým, náboženským a jazykovým menšinám,

– Odporúčanie Parlamentného zhromaždenia Rady Európy č. 1201 (1993), rešpektujúc individuálne ľudské a občianske práva, vrátane práv osôb patriacich k národnostným menšinám.

(5) Nič v tomto článku sa nebude vykladať tak, aby to oprávňovalo zapájať sa do akejkoľvek činnosti alebo robiť čokoľvek, čo je v rozpore so základnými zásadami medzinárodného práva a najmä zvrchovanej rovnosti, územnej celistvosti a politickej nezávislosti štátov.

(6) Zmluvné strany si vo vzájomnej spolupráci napomôžu, aby mohli sledovať uplatňovanie obsahu tohto článku. Preto posúdia spôsob, akým si budú v rámci vzájomnej spolupráce podľa článku 5 odseku 1 tejto zmluvy a v duchu vzájomného porozumenia a dôvery vymieňať informácie a skúsenosti v otázkach uplatňovania tohto článku. Na tento účel vytvoria medzivládnu zmiešanú komisiu s právom odporúčania, ktorej časti budú zložené podľa toho, ako to budú považovať za potrebné. Zmluvné strany budú pri kontrole plnenia svojich záväzkov v oblasti ochrany

národnostných menšín postupovať podľa pravidiel Rady Európy a Organizácie pre bezpečnosť a spoluprácu v Európe, ktoré sú pre obidve zmluvné strany záväzné.

**Článok 16**

(1) Zmluvné strany budú podporovať všestrannú spoluprácu v oblasti zdravotníctva, zdravotnej hygieny a farmaceutického výskumu, predovšetkým v oblasti prevencie a boja proti civilizačným a nákazlivým chorobám.

(2) Zmluvné strany budú rozvíjať spoluprácu v oblasti sociálneho zabezpečenia a sociálnej starostlivosti a na ten účel ich kompetentné orgány uzavrú príslušné dohody.

**Článok 17**

(1) Zmluvné strany budú na základe príslušných dohôd spolupracovať v oblasti právnych a konzulárnych stykov, ako aj v policajnej činnosti.

(2) Zmluvné strany budú rozširovať spoluprácu v boji proti organizovanej zločinnosti s osobitným zreteľom na terorizmus, zneužívanie narkotík, vzdušné pirátstvo a nezákonný vývoz kultúrnych, historických a muzeálnych predmetov a hodnôt.

**Článok 18**

Zmluvné strany považujú za dôležitú spoluprácu hromadných oznamovacích prostriedkov a budú podporovať slobodnú výmenu informácií a každé úsilie smerujúce k objektívnej informovanosti, ktoré napomáhajú zlepšeniu vzájomného poznávania sa a porozumenia.

**Článok 19**

Zmluvné strany budú podporovať rozširovanie stykov medzi politickými, spoločenskými, odborovými organizáciami, cirkvami, náboženskými a inými organizáciami, ako aj medzi mládežníckymi, športovými a inými zväzmi.

**Článok 20**

Táto zmluva nie je namierená proti tretím štátom. Nedotýka sa práv a záväzkov, ktoré pre zmluvné strany vyplývajú z iných dvojstranných a mnohostranných dohôd.

**Článok 21**

(1) Zmluvné strany budú v prípade rozdielnej interpretácie alebo aplikácie tejto zmluvy konzultovať medzi sebou podľa ustanovení článku 5 tejto zmluvy.

(2) V prípade, že tieto konzultácie by neviedli v rozumnej dobe k odstráneniu rozdielnosti názorov, zmluvné strany zvážia, akými inými spôsobmi to môžu dosiahnuť v súlade s princípmi a normami medzinárodného práva.

**Článok 22**

(1) Táto zmluva sa uzaviera na obdobie 10 rokov. Jej platnosť sa bude predlžovať vždy na nasledujúce päťročné obdobie, pokiaľ ju jedna zo zmluvných strán nevypovie písomne najmenej jeden rok pred uplynutím príslušného obdobia platnosti.

(2) Táto zmluva podlieha ratifikácii a nadobudne platnosť dňom výmeny ratifikačných listín.

(3) Zmluvné strany zaregistrujú túto zmluvu podľa článku 102 Charty Organizácie Spojených národov.

Dané v Paríži dňa 19. marca 1995 v dvoch vyhotoveniach, každé v jazyku slovenskom a maďarskom, pričom obidve znenia majú rovnakú platnosť.

**Za Slovenskú republiku:**

**Vladimír Mečiar v. r.**

**Za Maďarskú republiku:**

**Gyula Horn v. r.**

Vydavateľ Zbierky zákonov Slovenskej republiky a prevádzkovateľ právneho a informačného portálu Slov-Lex dostupného na webovom sídle www.slov-lex.sk je Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, Župné námestie 13, 813 11 Bratislava, tel.: 02 571 01 000, e-mail: helpdesk@slov-lex.sk.